

Rätten till valhemlighet

Rätten till valhemlighet måste ses som grundläggande i ett demokratiskt samhälle. I vallagen sägs (9 kap. 7 §) att Väljarnas valhemlighet skall skyddas och att väljarna utan insyn ska kunna lägga in sina valsedlar i valkuvertet. I dag omfattas inte synskadade av denna självklara rättighet.

I de allmänna valen kan den som lever med en synnedsättning få hem kuvert med punktskrift som visar vilket partis valsedlar som finns i kuvertet. För den som kan punktskrift går det alltså att bevara sin valhemlighet – men det är bara om personen väljer att inte personkryssa. Det gäller heller inte alla partier, vill du rösta på ett parti som inte sitter i riksdagen är sannolikheten stor att du inte får hem några valsedlar. Det långtifrån alla som kan punktskrift även om de lever med en synnedsättning

Ett förslag, som genomfördes av Västerås stad till valet 2014 innebar inköp av en scanner som placerades i en tillgänglig vallokal. I det här fallet är det en apparat i storleken bärbar dator. Valsedelns placeras på scannern, åt vilket håll spelar ingen roll, scannern läser av och rästar upp texten, den röstande trycker sen på en markerad inläsningsknapp och väntar i några sekunder, sedan läser en talsyntesröst upp valsedelns. Inkopplat i scannern finns hörlurar.

Detta är ett sätt att ge synskadade samma medborgerliga rättigheter och exakt samma tillgänglighetsnivå som personer som kan läsa valsedlarna.

Detta är ett exempel och det kan givetvis finnas andra lösningar.

Vänsterpartiet yrkar därför att Sala kommun inför kommande val möjliggör för synskadade att kunna rösta utan att behöva röja valhemligheten.

Sala 2017-09-30

Johanna Ritvadotter (V)

Maria Arvidsson (V)